

Handläggare
Anna Boman
Avdelningen styrning och kvalitet

Diarienummer
2017UTN/0043

Utbildningsnämnden

Riktlinjer för plats i förskola, pedagogisk omsorg och omsorg på obekvämt arbetstid

Förslag till beslut

1. Riktlinjer för plats i förskola och pedagogisk omsorg antas.
2. Riktlinjer med diarienummer 14FNU/0099 upphör.
3. Följande ändring av utbildningsnämndens delegationsordning antas: ”8.7 Beslut om uppsägning av och avstängning från plats i förskoleverksamhet p g a ej betalade avgifter” stryks.

Beslutsnivå

Utbildningsnämnden

Bakgrund

Utbildningsnämnden gav i § 13 2017-02-09 förvaltningen i uppdrag att ”se över riktlinjer för plats i förskola, pedagogisk omsorg och fritids med beaktande av barnperspektivet”.

Enligt ärendebeskrivningen åsyftas hanteringen av obetalda barnomsorgsavgifter och uppsägning av plats:

”Kommuner i vårt land hanterar obetalda barnomsorgsavgifter på olika sätt.

I många kommuner har man riktlinjer som innebär att om vårdnadshavarna inte betalar avgiften så sägs barnet upp från sin plats på förskolan, pedagogisk omsorg eller fritids. Vi vill hantera detta ur ett barnperspektiv, med barnets bästa för ögonen.

Om barnet förlorar sin plats förlorar barnet sin identitet och möjlighet att upprätthålla sina kompisrelationer. Föräldern/vårdnadshavaren kommer oavsett om barnet stängs av eller inte att krävas på avgiften.”

Ärendebeskrivning

Nuvarande riktlinjer för plats i förskola och pedagogisk omsorg i Värmdö kommun antogs av finansieringsnämnden för utbildning 2014.

Med anledning av uppdraget har följande text tagits bort i förslaget till nya riktlinjer:

”Barn vars vårdnadshavare inte betalar sina avgifter sägas upp från sin plats vid två obetalda räkningar i enlighet med kundvals- och finansieringsavdelningens rutiner vid avstängning från plats. Återplacering kan inte garanteras i samma förskola/pedagogisk omsorg. Vårdnadshavare ska informeras om sin möjlighet att ansöka om bistånd enligt socialtjänstlagen. Uppsägningen ska vara skriftlig. Beslut om uppsägning anmäls till finansieringsnämnden för utbildning. Uppsägning p g a obetalda räkningar gäller inte för barn i behov av särskilt stöd enligt 8 kap 7 § skollagen”.

Diarienummer
2017UTN/0043

En större revidering av riktlinjerna har även gjorts vad gäller struktur, upplägg och språk med syfte att göra styrdokumentet mer tillgängligt. Samtidigt har gamla begrepp tagits bort. Viss ny information finns med för förtydliganden, medan annan information som ansetts överflödigt eller mer hemmahörande i rutiner har tagits bort. Dessa förändringar har inte konsekvenser för de regler som gäller. Följande förändringar som samtidigt föreslås har till viss del sådana konsekvenser. Följande finns inte med i det nya förslaget:

- ”de grunder för urval i kö till en fristående förskola som godkänns ska överensstämma med Värmdö kommuns kriterier för platsfördelning enligt riktlinjerna”. Denna text har strukits då det kan vara oklart vad som menas och förvaltningen bedömer att endast de regler som finns i lagar och förordningar bör tas hänsyn till vid godkännande av en fristående förskolas köregler.
- ”Ansökan om återplacering i förskola eller pedagogisk omsorg kan göras först när uppsägningstiden löpt ut”. Tas denna text bort innebär det att det är möjligt att söka när uppsägning gjorts, utan att vänta på uppsägningstidens utgång.

För att göra reglerna kring barnomsorg mer tillgängliga har även de regler som gäller utifrån ”riktlinjer för barnomsorg på obekväma arbetstider” (beslutade av utbildningsnämnden 2015-12-10) bakats in i de nya riktlinjerna. Detta gör att samtliga regler kring barnomsorg för barn i dessa åldrar finns samlade i ett styrdokument. Eftersom riktlinjer för barnomsorg på obekväma arbetstider även gäller barn i fritidshem föreslår förvaltningen samma tillägg i dessa.

Om riktlinjerna antas bör även utbildningsnämndens delegationsordning uppdateras. Punkt 8.7 blir då inte längre aktuell och bör strykas.

8.7	Beslut om uppsägning av och avstängning från plats i förskoleverksamhet p.g.a. ej betalade avgifter	Chef 1	Chef 2C	
-----	---	--------	---------	--

Bedömning

Om förslag till nya riktlinjer antas sägs inga platser i förskola, pedagogisk omsorg eller barnomsorg på obekväma arbetstider upp på obetalda räkningar. Förvaltningen bedömer att detta förslag ligger i enlighet med det krav på barnperspektiv som stadgas i Barnkonventionen och den rätt till allmän förskola och förskola alternativt pedagogisk omsorg som stadgas i skollagen.

Övriga förändringar av riktlinjerna bedöms bidra till ett mer tillgängligt styrdokument för både handläggare, vårdnadshavare och allmänhet.

Ekonomiska konsekvenser

Förslag till beslut innebär att barn till vårdnadshavare som inte betalat räkningar i tid inte förlorar sin plats. Det kan innebära att kommunens fordringar ökar och tillfälligt få negativa konsekvenser för kommunens intäkter. De fordringar som kommunen kvarstår dock.

Konsekvenser för miljön

Förslag till beslut bedöms inte ha några konsekvenser för miljön.

Diarienummer
2017UTN/0043

Konsekvenser för medborgarna

Förslag till beslut innebär att kommunen inte kan säga upp en plats p g a obetalda avgifter, samt förtydliganden av vilka regler som gäller vid placering i förskola och pedagogisk omsorg.

Konsekvenser för barn

Förslag till beslut innebär att ett barn inte kan mista sin plats på den förskolan/pedagogisk omsorg där den är inskriven p g a vårdnadshavares obetalda räkningar. Det möjliggör en kontinuitet och trygghet för barnet samt att dess rätt till deltagande i sådan verksamhet med stimulans av utveckling och lärande samt erbjudande av en trygg omsorg tillgodoses.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts av avdelning styrning och kvalitet.

Handlingar i ärendet

Nr	Handling	Bilaggs/Bilaggs ej
1	Förslag till nya riktlinjer för plats i förskola, pedagogisk omsorg och omsorg på obekvämt arbetstid	Bilaggs
2	Gällande riktlinjer för plats i förskola och pedagogisk omsorg	Bilaggs
3	Utbildningsnämndens delegationsordning	Bilaggs ej

Sändlista för beslutsexpediering

Författningssamlingen

Förskolechefer fristående och kommunala verksamheter

Gruppchef placeringsteamet

Riktlinjer för plats i förskola, pedagogisk omsorg och barnomsorg på obekväm arbetstid i Värmdö kommun

1 Inledning

Värmdö kommun ansvarar för att erbjuda barn som är folkbokförda i kommunen, och har rätt till det, plats i förskola och annan pedagogisk verksamhet.¹ Dessa riktlinjer förtydligar hur placering i dessa verksamheter går till. Riktlinjerna är ett styrdokument som fastställs av utbildningsnämnden och anger regler som kommunala tjänstemän såsom handläggare och förskolechefer ska följa. Riktlinjerna gäller även för de fristående förskolor eller pedagogisk omsorg som valt att ingå i kommunens köhantering och därmed omfattas av dessa regler.

1.1 Centrala begrepp

Förskola

Bedrivs för barn från 1 år t o m 31 juli det år barnet fyller sex år, samt de barn som inte har börjat i förskoleklassen eller grundskola. En avgift tas ut för verksamheten.

Allmän förskola

Bedrivs inom ordinarie förskoleverksamhet, 525 timmar om året, från det år som barnet fyller tre år t o m 31 juli det år barnet fyller sex år och är avgiftsfri.

Tre- till femåringar som är inskrivna i pedagogisk omsorg ska erbjudas plats i allmän förskola. Vårdnadshavare ska informeras om verksamheten i allmänna förskolan.

Pedagogisk omsorg

Familjedaghem bedrivs för barn från 1 år t o m 31 juli det år barnet fyller 6 år, samt de barn som inte har börjat i förskoleklassen eller grundskola. Pedagogisk omsorg kan även erbjudas istället för fritidshem.

Omsorg på obekväm arbetstid

Bedrivs för barn från 1 år till och med vårterminens slut det år barnet fyller 13 år om barnets vårdnadshavare arbetar på tider utanför förskolans och pedagogiska

¹ Rätt till plats i dessa verksamheter regleras i skollagen 2010:800 8 kap och 25 kap

Bakomliggande lagstiftning

Detta styrdokument beslutas av utbildningsnämnden, och beslutas med stöd av skollagen (2010:800).

Uppföljning och uppdatering

Avdelning styrning och kvalitet ansvarar för uppföljning och uppdatering av detta styrdokument.

omsorgens öppettider. Omsorgen erbjuds i barnets hem.

Plats

Med plats avses den placering barnet ges i någon av ovan verksamheter. Ett barn kan endast vara placerad på en förskola eller ett familjedaghem. Ett barn kan dock samtidigt ha en plats i allmän förskola och/eller omsorg på obekvämt arbetstid.

Ködatum

Det datum ansökan görs eller det datum barnet blir 3 månader om ansökan görs innan dess.

Behovsdatum

Det datum vårdnadshavare angett som önskat startdatum.

2 Rätt till plats

Förskola och pedagogisk omsorg tillhandahålls för barn från ett års ålder vars föräldrar förvärvsarbetar, studerar, är arbetslösa, är föräldralediga för vård av annat barn eller till följd av barnets eget behov på grund av familjens situation i övrigt.² Vårdnadshavare kan inte vara fullt föräldralediga och samtidigt inneha plats för samma barn. Undantag görs vid inskolning.

Barn som av fysiska, psykiska eller andra skäl behöver särskilt stöd i sin utveckling i form av förskola har rätt till plats före ett års ålder.³

2.1 Barn från annan kommun

Plats ska erbjudas barn som är folkbokförda i Värmdö kommun, men kan även erbjudas barn som är folkbokförda i annan kommun om det finns särskilda skäl med hänsyn till barnets förhållanden. Särskilda skäl kan t ex vara att barnet bor nära kommungräns, att ett barn i behov av särskilt stöd önskar ta del av lämplig pedagogisk verksamhet eller om vårdnadshavaren arbetar i Värmdö kommun. Yttrande från barnets hemkommun ska inhämtas innan beslut fattas, om det inte bedöms som onödigt.

Även i andra fall kan barn som inte är folkbokförda i kommunen tas emot i mån av plats. Sådant erbjudande får inte påverka rätten till plats för barn folkbokförda i kommunen eller barn från annan kommun med rätt till plats i Värmdö. Avtal om

² Skollagen 8 kap 5 §

³ Skollagen 8 kap 7 §

Bakomliggande lagstiftning

Detta styrdokument beslutas av utbildningsnämnden, och beslutas med stöd av skollagen (2010:800).

Uppföljning och uppdatering

Avdelning styrning och kvalitet ansvarar för uppföljning och uppdatering av detta styrdokument.

ekonomisk ersättning för platsen tecknas mellan Värmdö kommun och hemkommunen på max 6 månader.

Plats får i särskilda fall efter överenskommelse behållas i högst två månader efter utflyttning till annan kommun.

Omsorg på obekvämlig arbetstid erbjuds inte barn från annan kommun.

3 Ansökan och besked om plats

Vårdnadshavare kan ansöka om plats i förskola eller pedagogisk omsorg när barnet är 3 månader. Om ansökan görs innan dess kommer ködatum vara det datum barnet blir 3 månader. Ansökan om plats i förskolan görs via kommunens e-tjänst.

Vid flytt till Värmdö kommun kan ansökan göras innan barnet är folkbokfört i kommunen, kopia på köpekontrakt eller liknande ska då bifogas ansökan.

I ansökan anges från vilket datum plats önskas (behovsdatum). Vårdnadshavare kan flytta fram behovsdatum obehindrat. Vid ändrat behovsdatum flyttas behovsdatum fram på samtliga sökta förskolor/pedagogisk omsorg.

Vårdnadshavare ges möjlighet att ställa sig i kö till max fem förskolor/pedagogisk omsorg. Vid ansökan till kommunal pedagogisk omsorg anges sökt område. I ansökan till fristående pedagogisk omsorg anges specifik enhet.

Vårdnadshavare kan under ansökanstiden fritt ändra rangordningen bland valda förskolor/pedagogisk omsorg. Om någon enhet läggs till bland ursprungliga alternativ får detta val ett nytt ködatum.

Plats erbjuds via sms, e-post eller brev. Besked från vårdnadshavare om anvisad plats accepteras eller inte sker via kommunens e-tjänst och ska vara kommunen tillhanda inom 5 dagar. Vid gemensam vårdnad ska båda vårdnadshavarna besvara platserbjudandet.

Vid erbjudande av plats påverkas placering i kö enligt följande:

- Tackar man ja eller nej till ett erbjudande till något av sina fem val kan man alltid stå kvar i kön till högre rangordnade alternativ. De lägre rangordnade valen tas bort.

Bakomliggande lagstiftning

Detta styrdokument beslutas av utbildningsnämnden, och beslutas med stöd av skollagen (2010:800).

Uppföljning och uppdatering

Avdelning styrning och kvalitet ansvarar för uppföljning och uppdatering av detta styrdokument.

- Tackar man ja eller nej till en garantiplats som inte är ett av de fem valen kan man stå kvar i kön till samtliga val. Garantin är dock förbrukad.
- Tackar man nej till ett erbjudande ska nytt behovsdatum anges.
- Om vårdnadshavare inte lämnat besked om acceptering av plats när svarstiden gått ut stryks barnet från kön till den förskolan/pedagogisk omsorg.

4 Platsgaranti

Kommunen ska erbjuda plats utan skäligt dröjsmål, med vilket avses

- a) maximalt fyra månader efter att ansökan kommit in eller
- b) månaden då behovdatumet som angetts i ansökan infaller om det ligger längre framåt i tiden än fyra månader.

Om plats inte kan erbjudas där vårdnadshavare valt att stå i kö ska plats erbjudas så nära hemmet som möjligt.

Om vårdnadshavare tackar ja eller nej till erbjuden plats upphör platsgarantin (detta gäller även om erbjuden plats inte utgör ett av de fem valen). Undantag görs om vårdnadshavare tackar nej till ett erbjudande om plats i föräldrakooperativ.

5 Platsfördelning

Barn som bor i Värmdö kommun går före barn boende i annan kommun. Om särskilda skäl föreligger ska barn i annan kommun likställas med barn i den egna kommunen.

Vid ledig plats ska erbjudande gå till de barn som valt att stå i kö till verksamheten enligt följande urval:

1. Barn med behov av stöd för sin utveckling i form av förskola (8 kap 7 och 14 §§ skollagen)
2. Barn med platsgaranti som riskerar att inte få plats inom garantitiden
3. Barn som har syskon på samma förskola (gäller för barn som har minst en gemensam vårdnadshavare eller är boende på samma adress)
4. Barn som har syskon i förskoleklass upp till och med årskurs 3 när förskola och skola har samma huvudman för fristående verksamheter

Bakomliggande lagstiftning

Detta styrdokument beslutas av utbildningsnämnden, och beslutas med stöd av skollagen (2010:800).

Uppföljning och uppdatering

Avdelning styrning och kvalitet ansvarar för uppföljning och uppdatering av detta styrdokument.

5. Barn som har syskon i förskoleklass upp till och med årskurs 3 när förskola och skola är lokaliserade inom samma fastighet för kommunala verksamheter
6. Barn med längst kötid (efter ködatum) till förskolan. Om flera barn har samma ködatum ligger barnets födelsedatum till grund för placering, d v s äldre barn går före yngre

I enlighet med gällande lagstiftning får barnets kön inte beaktas vid erbjudande av plats på förskola/pedagogisk omsorg.

Grundprincipen är att ålder inte ska beaktas vid erbjudande av plats. I individuella fall kan avsteg från grundprincipen medges om det innebär stora organisatoriska svårigheter för enheten att ta emot barnet. Ett sådant avsteg ska först godkännas av kommunen.

5.1 Platsfördelning i fristående förskolor

I Värmdö kommun kan fristående förskolor välja att själva hantera sin kö. Kommunen ska godkänna grunderna för urval i den fristående förskolans kö.⁴

6 Inskolning

När barnet börjar i förskola eller pedagogisk omsorg ska vårdnadshavare medverka under en inskolningsperiod. Detta görs i överenskommelse med respektive förskola eller pedagogisk omsorg.

7 Öppethållande och vistelsetider

Förskola och pedagogisk omsorg ska tillhandahållas alla helgfria vardagar förutom julafton, nyårsafton och midsommarafton inom ramtiden; vardagar kl. 06:30-18:30. Enhetens öppettider fastställs utifrån vårdnadshavares behov av barnomsorg inom angiven ramtid. Förläggningen av och förändring av vistelsetid under dagen sker i samråd mellan vårdnadshavare och verksamhet.

När vårdnadshavare tackat ja till plats i förskola/pedagogisk omsorg kan inledningsvis en förskjutning av startdatum medges upp till två veckor från angivet behovsdatum.

⁴ Skollagen 8 kap 19 §

Bakomliggande lagstiftning

Detta styrdokument beslutas av utbildningsnämnden, och beslutas med stöd av skollagen (2010:800).

Uppföljning och uppdatering

Avdelning styrning och kvalitet ansvarar för uppföljning och uppdatering av detta styrdokument.

Om en enhet ska ha stängt ska vårdnadshavare erbjudas alternativ omsorg inom skäligt avstånd.

Barnomsorg på obekvämt arbetstid erbjuds utanför ramtiden alla helgfria vardagar förutom julafton, nyårsafton och midsommarafton. Platsen får inte nyttjas vid föräldraledighet, sjukdom, semester eller annan ledighet. I de fall barnet vistas i ordinarie verksamhet innan/efter barnomsorg på obekvämt arbetstid startar/slutar hämtas barnet i verksamheten, om behov finns, av personal från anordnaren av barnomsorg på obekvämt arbetstid. För barnomsorg på obekvämt arbetstid ska schemaändring anmälas till kommunen senast 14 dagar i förväg.

Maxtid för vistelse i ordinarie verksamhet inklusive barnomsorg på obekvämt arbetstid omfattar en genomsnittlig tid på ca 60 timmar i veckan.

7.1 Vistelsetid vid föräldraledighet, 25-timmarsregeln

För barn till vårdnadshavare som är föräldraledig för annat barn erbjuds 25 timmar per vecka i förskola eller pedagogisk omsorg (25-timmars regeln).

Föräldraledighet understigande 30 dagar i följd påverkar inte rätt till heltidsplats.

25-timmarsregeln börjar gälla 30 dagar efter syskons födelse. Vårdnadshavare meddelas om förändringen per brev eller e-post. Ändring av vistelsetid till heltidsplats vid föräldraledighetens upphörande ska meddelas förskolan eller pedagogisk omsorg senast 30 dagar innan ändringen ska gälla.

För barn med växelvis boende gäller rätt till heltidsplats om en av vårdnadshavarna arbetar eller studerar på heltid.

Förläggningen av tid under dagen sker efter barnets behov i samråd mellan vårdnadshavare och verksamhet.

7.1.1 Ansökan om utökad vistelsetid vid föräldraledighet

Vårdnadshavare som är föräldraledig för annat barn kan ansöka om utökad vistelsetid (heltid) om

- Vårdnadshavaren arbetar eller studerar under föräldraledigheten. Vistelsetiden baseras då på arbets-/studietid och resa till och från arbets-/studieplatsen. Överstiger behovet av vistelsetid 25-timmar per vecka medges heltidsplats.

Bakomliggande lagstiftning

Detta styrdokument beslutas av utbildningsnämnden, och beslutas med stöd av skollagen (2010:800).

Uppföljning och uppdatering

Avdelning styrning och kvalitet ansvarar för uppföljning och uppdatering av detta styrdokument.

- Om barnet har behov av heltidsplats p g a familjens situation i övrigt⁵
- Om barnet p g a fysiska, psykiska eller andra skäl behöver särskilt stöd i sin utveckling i form av förskola och därav har behov av heltidsvistelse⁶

Ansökan ska styrkas med intyg.

7.2 Ansökan om barnomsorg i hemmet på obekvämt arbetstid

Vårdnadshavare som arbetar på de tider då pedagogisk omsorg eller förskola inte erbjuds kan ansöka om barnomsorg på obekväma arbetstider för barn som är inskrivna i ordinarie verksamhet (förskola eller pedagogisk omsorg). Vårdnadshavare som studerar eller har praktik på sådana tider erbjuds inte sådan barnomsorg. Behovet av barnomsorg på obekvämt arbetstid måste omfatta en period om minst tre månader.

Ansökan görs till kommunen senast en månad innan behovsdatum. Schema för behov av omsorg ska lämnas med ansökan. Ansökan ska styrkas med intyg i form av arbetsschema från arbetsgivaren. När vårdnadshavarna är sammanboende ska båda uppvisa schema som styrker behovet. Samma regel gäller för sammanboende där den ena parten inte är vårdnadshavare.

8 Avgifter

Vårdnadshavaravgifter och ersättning för plats i förskola eller pedagogisk omsorg utgår från den dag platsen tas i anspråk t.o.m. sista dagen platsen nyttjas. Avgiften tas ut tolv månader om året oavsett om behovet av platsen ser olika ut olika tider under året.

För barn som redan går i förskola blir tiden under allmän förskola avgiftsfri och därmed reduceras den totala avgiften. För barn som går 25 timmar p g a föräldraledighet för annat barn reduceras avgiften.

Avgift tas ut under uppsägningstiden oavsett om barnet deltar i verksamheten eller inte.

Värmdö kommun tillämpar maxtaxa.

⁵ Skollagen 8 kap 5 §

⁶ Skollagen 8 kap 7 §

Bakomliggande lagstiftning

Detta styrdokument beslutas av utbildningsnämnden, och beslutas med stöd av skollagen (2010:800).

Uppföljning och uppdatering

Avdelning styrning och kvalitet ansvarar för uppföljning och uppdatering av detta styrdokument.

9 Uppsägning

9.1 Uppsägning från vårdnadshavarens sida

Uppsägning av plats i förskola eller pedagogisk omsorg ska göras senast en månad innan barnet skall sluta. Uppsägning görs via kommunens e-tjänst. Vid gemensam vårdnad ska båda vårdnadshavarna skriva under uppsägningen.

Uppsägning av plats i barnomsorg på obekvämt arbetstid ska göras senast en månad innan barnet skall sluta. Uppsägning görs på särskild blankett som skickas till kommunen.

Vid överflyttning mellan två kommunala förskolor/pedagogisk omsorg behöver uppsägning inte ske, men uppsägning ska ske vid överflyttning mellan kommunal och fristående förskola/pedagogisk omsorg.

Plats i kommunal förskola/pedagogisk omsorg som inte sagts upp övergår automatiskt till plats i fritidshem i kommunal verksamhet i augusti månad då barnet börjar förskoleklass eller årskurs 1.

9.2 Uppsägning från kommunens sida

Plats som stått outnyttjad utan föregående anmälan i en månad kan sägas upp av kommunen. Uppsägning av outnyttjad plats sker med omedelbar verkan. Meddelande om att platsen sagts upp sker skriftligen.

En plats i förskola/pedagogisk omsorg kan stå outnyttjad i upp till tre månader om vårdnadshavare har anmält ett sådant uppehåll till förskolan/pedagogisk omsorg. Sådant uppehåll kan medges först sex månader efter det att barnet börjat i verksamheten. Vårdnadshavares gängse sommarssemester eller julleddigheter undantas. Under uppehåll tas avgift ut. Nyttjas inte platsen efter tre månader sägs den upp med omedelbar verkan. Meddelande om att platsen sagts upp sker skriftligen.

Ansökan om ny plats kan göras när behov finns. Ordinarie platsfördelningsregler gäller och återplacering kan inte garanteras i samma förskola/pedagogisk omsorg.

Om plats i barnomsorg på obekvämt arbetstid inte används på två månader sägs platsen upp med omedelbar verkan. Sådan plats upphör också vid föräldraledighet

Bakomliggande lagstiftning

Detta styrdokument beslutas av utbildningsnämnden, och beslutas med stöd av skollagen (2010:800).

Uppföljning och uppdatering

Avdelning styrning och kvalitet ansvarar för uppföljning och uppdatering av detta styrdokument.

och måste sökas på nytt vid behov.

Bakomliggande lagstiftning

Detta styrdokument beslutas av utbildningsnämnden, och beslutas med stöd av skollagen (2010:800).

Uppföljning och uppdatering

Avdelning styrning och kvalitet ansvarar för uppföljning och uppdatering av detta styrdokument.